

Oksenvad sogn

Den gamle Oksevej (Drivevejen) kommende fra Jels over Stursbøl og lagde navn til sognet: Oksenvad. Okserne blev drevet over Nørreåen i nærheden af Oksenvad kirke, der nok har været en " drivevejskapel" på de tider. Kirken er bygget år 1190. Den har en lang historie og mange ombygninger bag sig, og er berømt for sit stiliserede liliemønster på hvælvingen i koret.

I sydlig retning findes end en overgang/ vadested over Nørreåen. Den ligger i det smukkeste tænkelige å-område og har sikkert været tilknyttet Pilgrimsvejen til Rom.

I historiske kilder nævnes Oksenvad for første gang år 1404, da Jan Lille af slægten Skram overtog Tovskovslot (Tovskovborg). Det var et forsvarstårn omgivet af vand. De tilhørende bygninger lå på en lille holm udenom. Den ses endnu ved " Slotsbjerget" mellem Mølby og Lerte. Det siges, at Valdemar Atterdag var involveret i " Slottet". Det menes med bestemt, at han anlagde Tovskov Mølle i Mølby, da disse store anlæg næsten altid havde kongen eller adelige som ejer. Tovskov Mølle kan fremvise kontrakter og papirer fra omkring år 1500, og den blev kongelig privilegeret i år 1705.

Byen Ørsted- Ohrstedt hørte i det 16. århundrede næsten helt til Tovskovslot/- borg, der dengang omfattede 10 gårde og 10 landbo. Fra 1905 til 1933 kørte "Æ Kleinbahn" fra Ørsted over Lerte til Mølby og forbandt de tre landsbyer.

Mølby var landsbyen med de fleste butikker og firmaer: en mølle (foderstofhandel) en kro, to købmænd, to bagere, ismejeri, slagter, røgeri, to smede, to tømre osv.

Oksenvad Sogn har før været en selvstændig sognekommune, der omfattede Ørsted, dele af lerte, Mølby, Oksenvad og Stursbøl.

I 1970 blev Oksenvad Sogn en del af Vojens kommune og med strukturreformen i 2007 en del af Haderslev kommune.